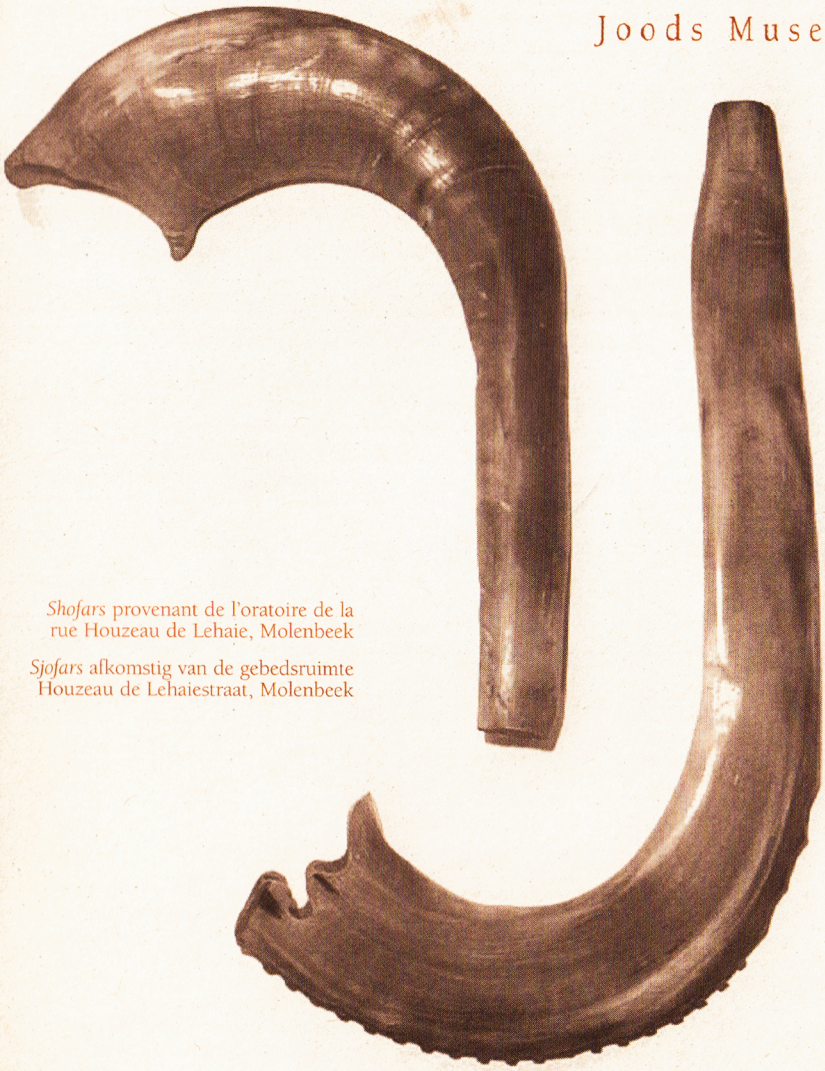
Bulletin trimestriel octobre - décembre 2003 / *Driemaandelijks tijdschrift october - december 2003*

Vol. 14 N°4

Musée Juif de Belgique
Joods Museum van België

Shofars provenant de l'oratoire de la rue Houzeau de Lehaie, Molenbeek

Sjofars afkomstig van de gebedsruimte Houzeau de Lehaiestraat, Molenbeek

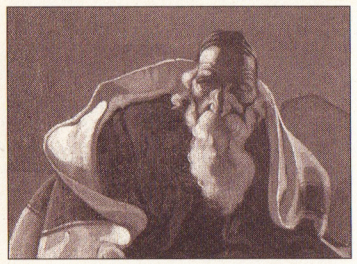
SOMMAIRE — INHOUD

ÉDITORIAL	- 02 -	*EDITORIAAL*
ROSH HA-SHANAH	- 04 -	*ROSH HA-SHANAH*
COUP DE CŒUR	- 06 -	*COUP DE CŒUR*
ACQUISITIONS	- 08 -	*AANWINSTEN*
ÉVÉNEMENTS	- 10 -	*EVENEMENTEN*
ACTIVITÉS	- 13 -	*ACTIVITEITEN*
EXPOSITIONS À L'ÉTRANGER	- 17 -	*TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND*
INFORMATIONS PRATIQUES	- 17 -	*PRAKTISCHE INLICHTINGEN*

DERNIÈRES ACQUISITIONS

PARCE QUE LA VOCATION PREMIÈRE D'UN MUSÉE EST DE COLLECTIONNER, CONSERVER ET PRÉSENTER DES OBJETS ET DOCUMENTS AU PUBLIC, NOUS VOUS PROPOSONS DE DÉCOUVRIR QUELQUES-UNES DE NOS DERNIÈRES ACQUISITIONS ET DONS.

PEINTURE / *SCHILDERIJ*
Arno Stern

Sans lieu,
sans date
124 x 95 cm.
Don de
M. Sylvain
Berkowicz

Zonder
plaatsnaam
noch datum.
124 x 95 cm.
Schenking van
Dhr. Sylvain
Berkowicz

Huile sur toile représentant un juif pieux, probablement lors de Tishah be-Av. (détail).

Arno Stern, peintre, dessinateur et sculpteur né à Lodz en 1888 étudie à l'Académie de Varsovie. Il voyage en France et réside à Paris, où il étudie sous la direction de Désiré Lucas. Après un séjour en Italie, il s'installe en Belgique. Il expose dans les années '20 et '30 entre autres à La Vierge Poupine à Bruxelles avec Jean Brusselmans et Permeke, à la Galerie Le Roy (1927), au Salon Triennal de Gand (1929), au Palais des Beaux-Arts de Bruxelles (1938), au Salon Quatriennal de Belgique à Bruxelles (1939).

Une partie de ses œuvres sont empreintes du style cubiste, d'autres sont peintes dans un style rappelant l'expressionnisme. Le Musée juif de Belgique possède déjà trois œuvres de cet artiste: un autoportrait, un portrait anonyme et un portrait du critique Robert De Bendere qui consacra un article à cet artiste.

Olieverf op doek; afbeelding van een gelovige jood, waarschijnlijk tijdens Tishah be-Av.

Arno Stern was schilder, tekenaar en beeldhouwer. In 1888 geboren in Lodz; volgde een opleiding aan de Akademie van Warschau. Trok naar Frankrijk en verbleef in Parijs, waar hij onder leiding van Désiré Lucas studeerde. Na een verblijf in Italië vestigde hij zich in België. In de jaren '20 en '30 exposeerde hij onder meer met Jean Brusselmans en Permeke bij La Vierge Poupine in Brussel, in Galerie Le Roy (1927), op het Driejaarlijkse Salon van Gent (1929), in het Brusselse Paleis voor Schone Kunsten (1938) en op het Vierjaarlijkse Salon van België in Brussel (1939).

Een gedeelte van zijn œuvre is kubistisch geïnspireerd, de stijl van een aantal andere schilderijen is expressionistisch getint. Het Joods Museum van België bezit reeds drie werken van Stern: een zelfportret, een anoniem portret en een portret van criticus Robert De Bendere, die aan de kunstenaar een artikel wijdde.

JUDAICA & HEBRAICA
JUDAÏCA & HEBRAÏCA

Molenbeek, 1947-2003
Don du Dr. Lucien Kilimnik,
de ses enfants Joëlle et Daniel
et de M. François Kreisman

Molenbeek, 1947-2003
Schenking van Dr. Lucien Kilimnik,
zijn kinderen Joëlle en Daniel
en van Dhr. François Kreisman

Ensemble de pièces de mobilier et d'objets de culte provenant de l'ancien oratoire de Molenbeek fondé en 1947 rue Houzeau de Lehaie, à l'initiative de Monsieur Nahum Kilimnik.

Il s'agit d'un ensemble cohérent réparti dans deux pièces, et composé principalement de deux lustres, d'une armoire sainte contenant trois rouleaux de la Torah, de deux *parohets*, de deux pupitres de lecture, de nappes de pupitre, de bancs, de tables, d'une collection de livres anciens et de quelques pièces de vaiselle et d'orfèvrerie ainsi que de deux *shofars*. Cet oratoire satellite de la communauté orthodoxe de la rue de la Clinique constitue un témoignage non-négligeable de la vie juive d'après-guerre à Bruxelles.

Een aantal meubelstukken en voorwerpen m.b.t. de eredienst en afkomstig van de voormalige gebedsruimte in Molenbeek, in 1947 in de Houzeau de Lehaiestraat geopend. De geschonken stukken werden vervaardigd op initiatief van de heer Nahum Kilimnik.

Het gaat om een coherent geheel, verdeeld over twee vertrekken en voornamelijk bestaand uit twee lusters, de heilige ark waarin drie Torarollen, twee parochets, twee lezenaars, kleedjes voor de lezenaars, banken, tafels, een collectie oude boeken en enkele stuks serviesgoed en edelsmeedwerk, alsook twee sjofars. Dit "bijhuis" van de orthodoxe gemeente in de Kliniekstraat vormt een opvallend getuigenis van het joodse leven in Brussel na de oorlog.

HET IS DE HOOFDOPDRACHT VAN EEN MUSEUM, VOORWERPEN EN DOCUMENTEN TE VERZAMELEN, TE BEWAREN EN DEZE AAN HET PUBLIEK TE TONEN. HIERONDER EEN OVERZICHT VAN SOMMIGE VAN ONZE NIEUWSTE AANWINSTEN EN SCHENKINGEN.

RECENTE AANWINSTEN

ARCHIVES / *ARCHIEF*

Bruxelles, 1978
Documents, formats A4.
Don de la baronne Bloch

Brussel, 1978
Documenten, formaat A4.
Schenking van barones Bloch

Trentre-quatre boîtes d'archives couvrant la période de la présidence du Consistoire Central Israélite de Belgique de 1978 à 1982. Ces archives qui concernent principalement les affaires consistoriales feront prochainement l'objet d'un inventaire détaillé.

Vierendertig archiefdozen die de periode van het voorzitterschap van het Centraal Israëlitische Consistorie van België tussen 1978-1982 omvatten. Dit archief betreft voornamelijk zaken i.v.m het consistorie. Binnenkort zal er een gedetailleerde inventaris van worden opgesteld.

TEXTILE / *TEXTIEL*

Bruxelles, 2003
Don de la baronne Bloch

"uniforme militaire"
"militaire uniformen"

Brussel, 2003
Schenking van
barones Bloch

Uniformes militaires et tenues d'apparat du baron Bloch, lieutenant-colonel de réserve de l'armée belge.

Décoré et honoré de nombreux ordres et distinctions belges et étrangères, le baron Bloch a été un "témoin exceptionnel de la Seconde Guerre mondiale" et une des grandes figures des forces belges en Angleterre. Son ouvrage "Épreuves et combats" paru en 2002 aux éditions D. Devillez, retrace en détails cette période. Revenu à la vie civile il fut un homme d'affaires prospère et présida de nombreuses et diverses associations et organisations juives et non juives. Citons à titre principal la présidence du Consistoire central israélite de Belgique et de la Collecte de la Centrale d'Oeuvres sociales juives.

Militaire uniformen en galakleding van baron Bloch, reserve-luitenant-kolonel bij het Belgische leger. Baron Bloch, die werd vereerd met talrijke Belgische en buitenlandse ordes en onderscheidingen, is een "uitzonderlijke getuige geweest van de Tweede Wereldoorlog" en een van de grote figuren van de Belgische strijdkrachten in Engeland. Zijn boek "Epreuves et combats", in 2002 verschenen bij uitgeverij D. Devillez, roept deze periode tot in detail op.

Eenmaal terug in het normale leven werd hij een welgesteld zakenman en voorzittter van talrijke en zeer uiteenlopende joodse en niet-joodse verenigingen en organisaties. Belangrijk in dit kader waren zijn voorzitterschap van het Centraal Israëlitisch Consistorie van België en de Collecte van de Centrale van Joods Maatschappelijk Werk.

DESSIN
TEKENING
Phyllis Lawson

Bruxelles, 1995
72 x 55 cm.
Don de Mme.
Zahava Seewald

Brussel, 1995
72 x 55 cm.
Schenking van mw.
Zahava Seewald

Esquisse de modèles nus à l'encre sépia du peintre d'origine anglaise Phyllis Lawson. Après avoir suivi les cours de la "Willesden School of Arts and Crafts" à Londres, l'artiste a résidé en Israël, aux U.S.A et en Bolivie avant de s'installer à Bruxelles en 1964. Son style a très souvent été décrit comme inspiré du style flamand de l'école de Laethem-Saint-Martin. Sa peinture se centre essentiellement autour de la figure humaine. Le MJB possède déjà une huile sur toile intitulée "Study for street scene" réalisée en 1976.

Schets van naaktmodellen in sepia-inkt door de van oorsprong Engelse schilder Phyllis Lawson. Na les te hebben gevolgd aan de "Willesden School of Arts and Crafts" in Londen, heeft de kunstenaar in Israël, de U.S.A en Bolivië gewoond alvorens zich in 1964 in Brussel te vestigen. Zijn stijl is heel vaak beschreven als geïnspireerd door de Vlaamse school van St.-Martens-Latem. Op zijn doeken komt voornamelijk de menselijke gestalte aan bod.

JOURNÉE EUROPÉENNE DE LA CULTURE JUIVE DU DIMANCHE 7 SEPTEMBRE 2003

Dans le cadre de la Journée Européenne de la Culture Juive organisée dans vingt-trois pays par le European Council of Jewish Communities, le B'Nai B'Rith-Europe, l'Agence de Développement Touristique du Bas-Rhin, le Red de Juderias de Espana–Caminos de Sefarad et en Belgique par le Consistoire Central Israélite de Belgique conjointement avec le Musée Juif de Belgique, quinze lieux précis dans six villes de notre pays ont été choisis. Cette année la journée avait pour thème l'art et le judaïsme.

Le 7 septembre notre institution a ouvert ses portes et accueilli les amateurs d'art, d'histoire et de généalogie juives. Responsable national de cette journée depuis quatre ans, conjointement avec Michel Laub, secrétaire général du CCIB, le conservateur Daniel Dratwa, a proposé à nos visiteurs un riche programme: deux visites guidées dans chacune des langues nationales (matinée et après-midi), une consultation de données généalogiques assurées par le président du cercle de généalogie juive de Belgique et deux visites pédestres intitulées "Sur les traces des Juifs à Bruxelles", organisée par le guide Louis Berkowicz.

Le Musée juif de Belgique s'est également chargé de mieux faire connaître le patrimoine funéraire juif bruxellois en déléguant Olivier Hottois, collaborateur scientifique, ainsi que le Dr. Josef Rothschild, bénévole depuis deux ans, sous la supervision de Philippe Pierret, pour accueillir et guider les promeneurs dans la partie juive du cimetière du Dieweg à Uccle, haut lieu de l'art et de l'architecture funéraire de Belgique du XIXe siècle à nos jours.

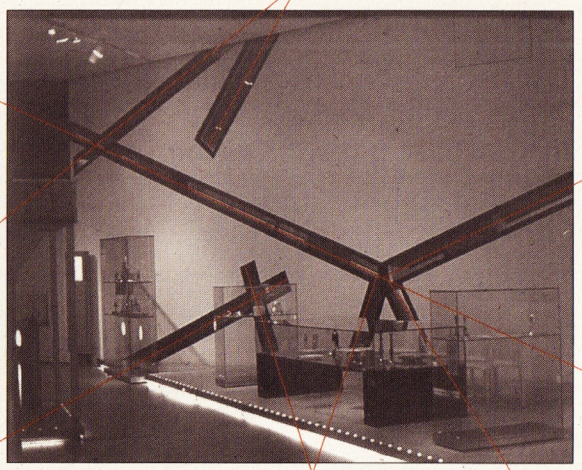
EUROPESE DAG VAN JOODSE CULTUUR ZONDAG 7 SEPTEMBER 2003

In het kader van de Europese Dag van Joodse Cultuur die in 23 landen werd georganiseerd door de European Council of Jewish Communities, B'Nai B'Rith-Europe, het Agentschap voor Toeristische Ontwikkeling Benedenrijn, de Red de Juderias de Espana–Caminos de Sefarad en in België door het Centraal Israëlitisch Consistorie van België in samenwerking met het Joods Museum van België, zijn in ons land vijftien welomschreven plaatsen in zes steden geselecteerd. Dit jaar was het thema van de dag "Kunst en jodendom".

Op 7 september kwamen er heel wat bezoekers naar het Museum die zich interesseren voor de joodse kunst, geschiedenis en genealogie. De secretaris-generaal van het CICB Michel Laub en conservator Daniel Dratwa, sinds vier jaar nationaal verantwoordelijke voor deze dag, hadden samen een welgevuld programma voor de bezoekers uitgewerkt: twee geleide bezoeken in de landstalen (ochtend en namiddag), desgewenst raadpleging van genealogische gegevens mogelijk gemaakt door de voorzitter van de Joodse genealogische kring van België en voorts twee wandelingen getiteld "Op het spoor van Joden in Brussel", georganiseerd door de gids Louis Berkowicz.

Het Joods Museum van België beschouwt het ook als zijn taak om het joods patrimonium aan grafmonumenten te Brussel meer bekendheid te geven. Onder supervisie van Philippe Pierret verwelkomden de wetenschappelijk medewerker Olivier Hottois en de sinds twee jaar vrijwillig medewerker Dr. Josef Rothschild belangstellenden en gidsten hen op het joodse deel van het kerkhof aan de Dieweg (Ukkel), waar vele fraaie voorbeelden te zien zijn van grafkunst en grafbouwkunst uit de 19de en 20ste eeuw.

LA RÉUNION DES MUSÉES JUIFS EUROPÉENS À BERLIN

Dans un précédent numéro nous vous proposions des nouvelles de la rencontre de l'Association Européenne des Musées Juifs (AEJM de son sigle anglais) à Bologne dont le conservateur Daniel Dratwa est devenu le président.

Après avoir ouvert en avril son propre site web www.aejm.org et éditer la liste électronique de la centaine de ses constituants, le nouveau comité a fixé rendez-vous à ses membres en règle de cotisation du 16 au 18 novembre prochain à Berlin. C'est le nouveau musée juif de Berlin qui accueillera les représentants d'une vingtaine de pays dont une délégation de conservateurs des musées juifs américains représentés au sein du CAJM. On y parlera des divers projets et problèmes du judaïsme allemand, des futures expositions et des recherches en cours financées par l'Union Européenne.

Par ailleurs, s'envoleront de Berlin une délégation de l'AEJM et une délégation du CAJM à destination de Tel-Aviv pour un voyage de solidarité. Durant quatre jours la vingtaine de conservateurs issus de la Diaspora s'entretiendront avec leurs collègues israéliens pour construire ou développer divers projets visant à rompre leur solitude .

BIJEENKOMST IN BERLIJN VAN DE EUROPESE JOODSE MUSEA

In een eerder nummer hebben we u al wat informatie gegeven over de bijeenkomst van de Europese Vereniging van Joodse Musea (AEJM is de afkorting van de Engelse naam) in Bologna, waarvan conservator Daniel Dratwa thans voorzitter is.

In april heeft de vereniging haar eigen website www.aejm.org geopend en de elektronische lijst van de honderd leden gepubliceerd. Thans heeft het nieuwe bestuur de leden die hun contributie hebben voldaan, uitgenodigd voor een bijeenkomst in Berlijn van 16-18 november e.k. in het nieuwe joods museum in Berlijn.
Daar zullen vertegenwoordigers van zo'n twintig landen elkaar ontmoeten, waaronder een delegatie van conservators van de binnen de CAJM vertegenwoordigde Amerikaanse joodse musea. Verder komen verschillende projecten en problemen van het Duitse jodendom aan bod,alsook toekomstige tentoonstellingen en door de E.U. gefinancierd lopend onderzoek.

Vanuit Berlijn zal een delegatie van de AEJM en van de CAJM een solidariteitsreis naar Tel-Aviv maken. Vier dagen lang zullen de twintig uit de Diaspora afkomstige conservators met hun Israëlische collega's overleggen over het opzetten en ontwikkelen van verscheidene projecten. Doel: het isolement doorbreken.